

ДИСТАНЦІЙНИЙ КУРС ЯК СУЧАСНИЙ ЕЛЕКТРОННИЙ ОСВІТНИЙ РЕСУРС ТА ВИМОГИ ДО ЙОГО РОЗРОБКИ

Галій Л.В., Серопян Т.М.

Національний фармацевтичний університет, м. Харків

larisa_galiy@ukr.net

Одним із завдань модернізації вищої фармацевтичної школи є створення інформаційно-освітнього середовища ВНЗ, головною перевагою якого є подання навчального матеріалу в дидактично уніфікованому й формалізованому вигляді та створення умов використання його контенту у будь-якому місці і у будь-який час незалежно від форми навчання студента.

Головним елементом інформаційно-освітнього середовища ВНЗ є електронні освітні ресурси, метою створення яких є змістове наповнення освітнього простору, забезпечення рівного доступу учасників навчально-виховного процесу до якісних навчальних та методичних матеріалів, створених на основі інформаційно-комунікативних технологій.

Окремим видом електронних освітніх ресурсів, поряд з електронними підручниками, електронними навчальними посібниками, є електронні навчальні курси або дистанційні курси (ДК).

Під дистанційним навчальним курсом, відповідно до вимог МОН України, розуміють інформаційну систему, яка є достатньою для навчання окремим навчальним дисциплінам за допомогою опосередкованої взаємодії віддалених один від одного учасників навчального процесу у спеціалізованому середовищі, яке функціонує на базі сучасних психолого-педагогічних та інформаційно-комунікативних технологій.

Необхідно зауважити, що особливість ДК, у порівнянні з іншими електронними освітніми ресурсами, полягає у тому, що він призначений для самостійного та систематичного оволодіння студентами навчальним матеріалом під керівництвом викладача. В процесі навчання студентів ДК безперервно змінюється та вдосконалюється.

Враховуючи зазначене, основними характеристиками ДК є:

- 1) структурованість навчально-методичних матеріалів, якість яких надає можливість студентам набути компетентностей, задекларованих у робочій програмі дисципліни;
- 2) відповідність основним структурним елементам процесу вивчення певної дисципліни, зокрема, вхідний та поточний контроль, лекції, практичні (лабораторні) та семінарські заняття, самостійна робота, підготовка до підсумкового контролю;
- 3) наявність наочних матеріалів (відео, графічних та табличних), які б детально розкривали зміст кожної теми та спонукали студента до її активного засвоєння;
- 4) чіткий графік виконання студентами навчального плану і робочої програми певної дисципліни;
- 5) налагоджена система інтерактивної взаємодії викладача і студента, студентів між собою, за допомогою ресурсів ДК та технологій дистанційного навчання, протягом усього часу вивчення курсу;
- 6) система оцінювання результатів навчальної діяльності студентів, яка включає форми та критерії оцінювання всіх видів навчальної діяльності.

Розробку ДК доцільно здійснювати на базі Moodle (Modular Object Oriented Distance Learning Environment). Функціональні можливості цієї системи управління навчанням дозволяють:

- студенту: отримувати персоніфікований доступ до ДК через Інтернет, відкривати та завантажувати на власний комп'ютер навчально-методичні матеріали курсу, в тому числі і мультимедійні, відправляти виконані завдання для перевірки, проходити електронне тестування; спілкуватися із іншими слухачами курсу індивідуально або в малих групах, ставити викладачеві запитання, переглядати електронний журнал обліку оцінок тощо;

- викладачеві: самостійно створювати та редагувати різноманітні ресурси ДК, надсилати повідомлення студентам, розподіляти, збирати та перевіряти завдання, вести електронні журнали обліку оцінок та відвідування, організовувати електронне обговорення актуальних проблем між студентами в групі в он-лайн та офф-лайн режимах тощо.

Оскільки використання дистанційних курсів у навчально-виховному процесі дозволяється лише у разі проведення науково-методичної експертизи, то важливим питанням для ВНЗ, які готуються до впровадження експерименту з дистанційного навчання, є розробка Положення про проведення експертизи ДК.

Визначальними вимогами до ДК, на нашу думку, є вимоги до його типової структури, яка повинна включати наступні складові:

Загальні відомості про навчальну дисципліну (робочу програму, календарний план, критерії оцінювання, алгоритм навчання, список друкованих та Інтернет-джерел, глосарій, оголошення);

Навчально-методичні матеріали з кожної теми модуля: 1) теоретичний матеріал: структуровані електронні навчальні матеріали, мультимедійні презентації лекцій, аудіо-, відео-, анімаційні навчальні ресурси, посилання на електронну бібліотеку чи репозиторій; 2) практичні (семінарські, лабораторні) роботи: зміст, методичні вказівки щодо їх виконання, в тому числі відео та інші мультимедійні матеріали, список індивідуальних завдань та питань для обговорення, завдання для проектної діяльності, форма подання результатів виконання, критерії та форми оцінювання; 3) завдання для самостійної роботи студентів: додатковий теоретичний матеріал, приклади виконання додаткових завдань, список індивідуальних завдань, методичні вказівки щодо їх виконання, питання для обговорення в он-лайн та офф-лайн режимах, форми подання результатів виконання додаткових завдань, критерії та форми оцінювання; 4) проміжний контроль (контроль змістового модуля): контрольні індивідуальні запитання, запитання для групового обговорення, завдання з критеріями оцінювання та формою подання результатів виконання, тести для самоконтролю та контролю; 5) матеріали для підготовки до підсумкової атестації: контрольні запитання, тест для самоконтролю, підсумковий тест для атестації студента з дисципліни.

Додаткові навчальні матеріали (довідкові та нормативні документи тощо).

Зазначимо, що процес створення ДК повинен передбачати послідовні етапи: підвищення кваліфікації викладачів Національного фармацевтичного університету за програмою «Технології розроблення дистанційних курсів», наповнення ДК електронними навчально-методичними матеріалами у повному обсязі; апробацію ДК протягом одного навчального семестру та його атестацію на рівні ВНЗ та МОН України.